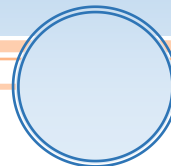

Izvešće o evaluaciji programa
Mother Earth 2022./23.

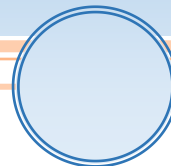
Split, lipanj 2023.

Sadržaj

1. Uvod	3
2. Evaluacija programa Mother Earth	4
2.1. Opći podatci	4
3. Evaluacija školskih koordinatora	6
3.1. Prijava i odabir projekata	6
3.2. Financiranje	6
3.3. Voditelji programa	7
3.4. Dojmovi učenika i odgojno-obrazovnih djelatnika	8
3.4.1. Učenici	8
3.4.2. Odgojno obrazovni djelatnici	8
3.5. Festival izvrsnosti	9
3.6. Osvrt na cjelokupni program	10
4. Evaluacija učenika	11
4.1. Festival izvrsnosti	13
5. Zaključak	15

1. Uvod

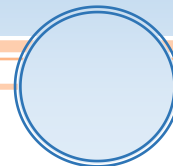
Centar izvrsnosti Splitsko-dalmatinske županije (CI SDŽ) ustanova je koja za cilj ima pružanje potpore identifikaciji, praćenju i cjelovitom razvoju visokomotiviranih i potencijalno darovitih učenika u našoj županiji. Uz izvanškolske i izvannastavne programe koji se provode svake školske godine, provodimo i manje programe, projekte i aktivnosti u suradnji s različitim partnerima.

Mother Earth je istraživački program Centra izvrsnosti Splitsko-dalmatinske županije i Odjela za darovite Ministarstva obrazovanja Države Izrael u kojem su timovi darovitih učenika pod vodstvom mentora zajednički provodili istraživanja sa skupinama učenika iz Izraela, polaznika programa za darovite u Državi Izrael. Tema programa *Mother Earth* bila klimatske promjena i njihovo utjecaj na društvo. Program je pokrivaio sljedeća područja istraživanja: onečišćenje zraka, onečišćenje mora, problem mikroplastike te globalno zagrijavanje.

Tablica 1.: Prikaz škola i projekata u programu *Mother Earth* 2022./23.

Redni broj	Naziv škole	Naziv projekta
1.	OŠ Plokite, Split	Share and origin of secondary microplastics in marine litter found in sandy sediment on the beaches of the City of Split: Bačvice, Firule and Duće
2.	OŠ Josip Pupačić, Omiš	Monitoring mikroplastike u vodama
3.	OŠ Trilj, Trilj	Water and air mis match
4.	OŠ Kamen-Šine, Split	Scream from the deep - sea pollution
5.	Split International School	Quantification of microplastics in Marine Environment

Timovi škola koje su sudjelovale u projektu tijekom godine aktivno su rješavali problem definiran na početku programa. Program je završen predstavljanjem projekata na Festivalu izvrsnosti (Solin, 5., 6. i 7. lipnja 2023. godine), na kojem su sve škole predstavile svoje pojedinačne projekte, a najbolji tim smo i nagradili.

Najbolji projekt unutar programa Mother Earth za šk. god. 2022./23. je OŠ Kamen-Šine i OŠ Josip Pupačić Omiš koji su se spojili te projekt zajedno odradili.

2. Evaluacija programa Mother Earth

Po završetku cjelokupne provedbe programa RAST, zamolili smo školske koordinatore da popune upitnik o evaluaciji, kako bi nam dali povratne informacije o procesu prijave, organizaciji i provedbi te prezentaciji programa. Svih pet školskih koordinatora popunilo je evaluacijski upitnik (100%).

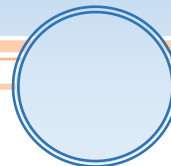
Ove godine evaluacijski upitnik upućen je i učenicima kako bismo čuli i njihove dojmove. U nastavku slijedi obrada i analiza prikupljenih podataka, a koje ćemo iskoristiti u svrhu unaprjeđenja budućih provedbi ovog i sličnih projekta/programa. Nakon cjelovitog prikaza rezultata slijedi zaključak.

2.1. Opći podatci

U projektima na razini škola sudjelovali su, uz školske koordinatore, ostali odgojno-obrazovni djelatnici te učenici iz različitih razreda. Brojke su dosta male i slične po školama, zbog propozicija projekta (definirano natječajem): u četiri škole sudjelovao je po jedan odgojno-obrazovni djelatnik, a u jednoj dva; u četiri škole sudjelovalo je po pet učenika i u jednoj šest.

Tablica 2. Ukupni broj uključenih odgojno-obrazovnih djelatnika, školskih koordinatora i učenika u programu Mother Earth 2022./2023.godine

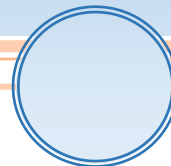
Kategorija	Broj uključenih
Školski koordinatori	5
Odgojno obrazovni djelatnici	6
Učenici	26

U sklopu programa Mother Earth, škole su ostvarile suradnju s različitim vanjskim suradnicima. Ovisno o školi, ustanove i pojedinci dali su svoj doprinos kvalitetnijoj izvedbi pojedinog projekta, odnosno programa Mother Earth u cjelini. Pregled vanjskih suradnika po školama prikazan je u narednoj tablici.

Tablica 3.: Prikaz vanjskih suradnika po školama

Redni broj	Naziv škole	Naziv projekta
1.	OŠ Plokite, Split	UniCompoST obrt
2.	OŠ Josip Pupačić, Omiš	IOR Split, Pomorska škola Split, Ronilačko ekološki klub Podstrana, Udruga podvodnih aktivnosti Split
3.	OŠ Trilj, Trilj	Rowad al Quds for Excellent City Jerusalem, Bet Hanina
4.	OŠ Kamen-Šine, Split	Institut za oceanografiju i ribarstvo (dr.sc.Pero Tutman), Ronilački klub Podstrana, Ronilački klub Rostrum, Pomorska škola Split (Marijana de Marchi), B1 Media
5.	Split International School	/

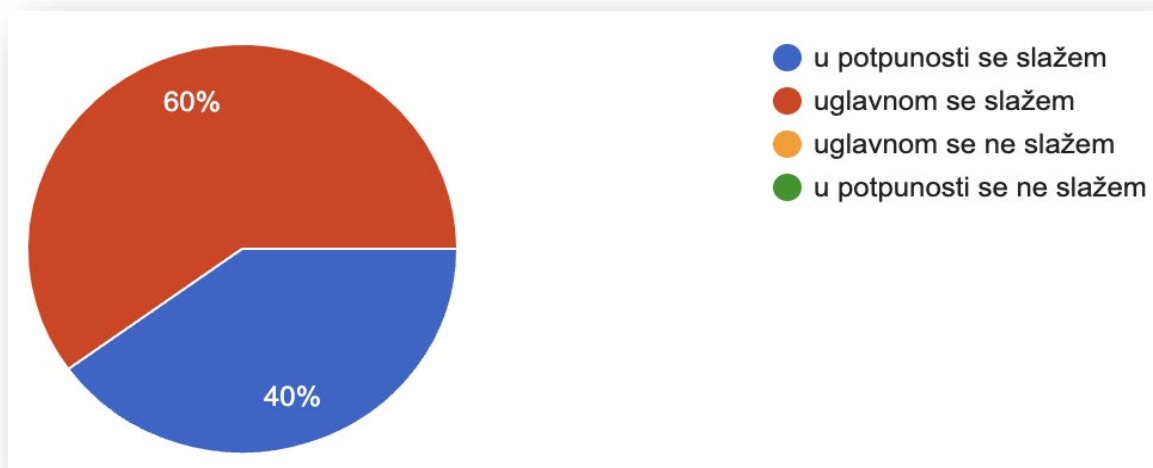

3. Evaluacija školskih koordinatora

3.1. Prijava i odabir projekata

Tri koordinatora se u potpunosti, a dva uglavnom slažu s tvrdnjama da je natječaj za prijavu u program RAST bio u potpunosti jasan i razumljiv, da je proces prijave bio jednostavan, jasan i razumljiv te da su rezultati evaluacije prijave projekta bili jednostavni, jasni i razumljivi. Tri koordinatora vidjela su natječaj za sudjelovanje u ovom programu prateći stranice CI SDŽ, a dvoje je obavijestio ravnatelj/ica.

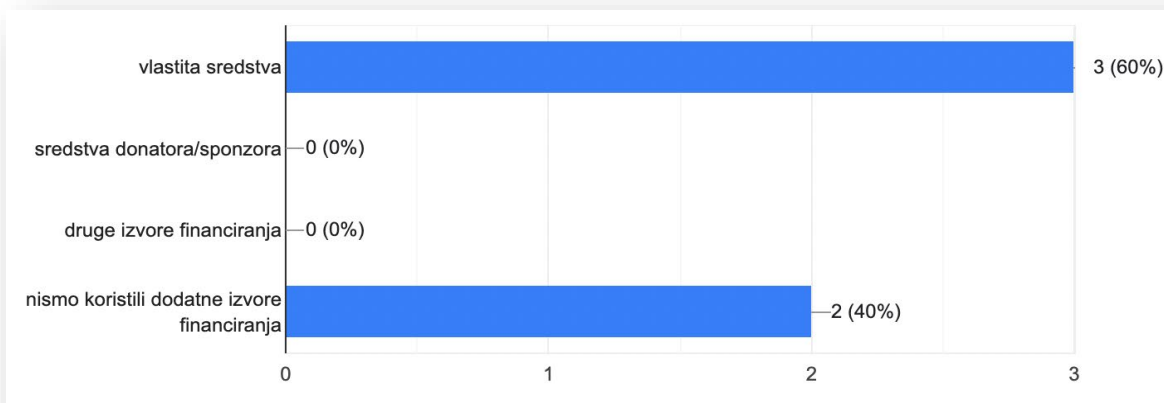
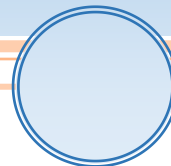
3.2. Financiranje

Slika 1.: Prikaz procjene koordinatora za tvrdnju „*Financijska sredstva dodijeljena temeljem natječaja bila su dostatna za realizaciju istog.*“

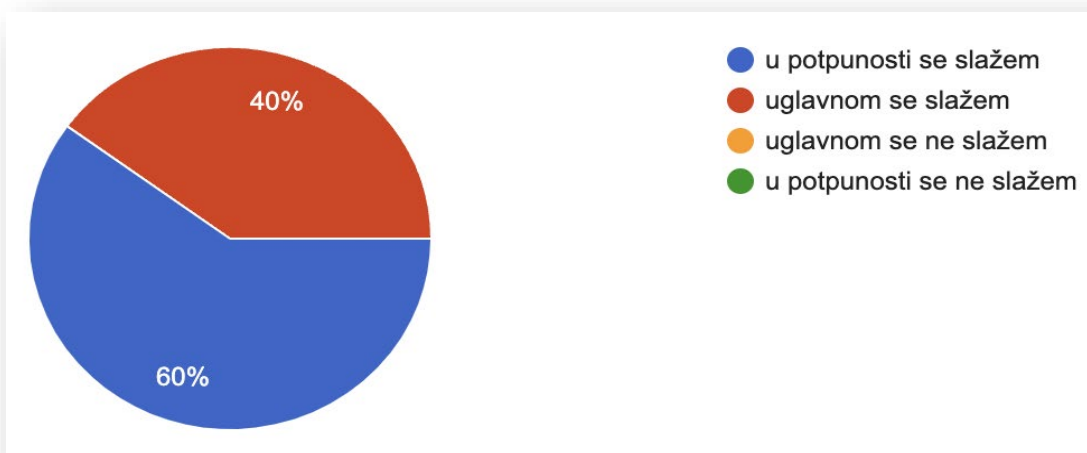
Dva koordinatora u potpunosti se slažu, a tri uglavnom s time da su financijska sredstva dodijeljena temeljem javnog poziva bila dostatna za realizaciju projekta. Tri koordinatora također navode da su koristili vlastita dodatna sredstva.

Slika 2.: Korištenje financijskih sredstava izuzev onih dodijeljenih od strane CI SDŽ.

3.3. Voditelji programa

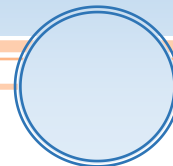

Slika 3.: Prikaz procjene koordinatora za tvrdnju „Komunikacija s voditeljima programa bila je ugodna i korisna.“

Tri koordinatora su komunikaciju s voditeljima programa procijenili u potpunosti ugodnom i korisnim, dok se preostala dva s time uglavnom slažu. Dva koordinatora daju i komentar:

- *Odlični, brzi i jasni u komunikaciji.*
- *Nema primjedbi. Na sva pitanja smo dobili precizne i brze odgovore.*

3.4. Dojmovi učenika i odgojno-obrazovnih djelatnika

Školske koordinate zamolili smo da nam u upitniku navedu dojmove učenika i odgojno-obrazovnih djelatnika.

3.4.1. Učenici

Koordinatori prenose pozitivne dojmove učenika koji su sudjelovali u programu Mother Earth:

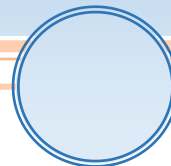
- *Visoka razina zadovoljstva tijekom projektnih aktivnosti provedbe istraživanja zraka, vode i površina.*
- *Jako su zadovoljni (barem mislim), puno su radili i dosta novoga naučili, razočarenje je nastalo nakon odgode putovanje u Izrael, nakon toga je učenicima pala motivacija te su vrlo teško odrađivali zadnje sastanke i Festival izvrsnosti.*
- *Učenici su zadovoljni ovakvim načinom rada i stjecanja novih znanja. Imali su priliku sudjelovati u terenskom istraživačkom radu, analizirati uzorke na terenu te predstaviti rezultate i doći do zaključaka. Razvijali su informatičke i prezentacijske kompetencije i komunicirali na engleskom jeziku. Učenje u ovakvom okruženju nije bilo naporno, s lakoćom su učili i mnogo naučili.*
- *Uživali su, naučili su jako puno, razmišljali van okvira.*

3.4.2. Odgojno obrazovni djelatnici

Kao i kod dojмова učenika, dojmovi odgojno-obrazovnih djelatnika su pozitivni:

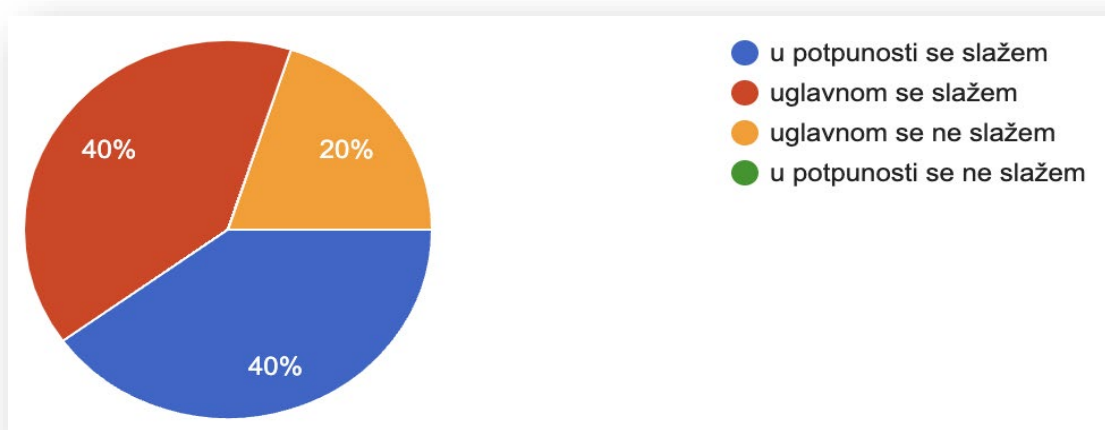
- *Visoka razina zadovoljstva zbog omogućene suradnje s Izraelom, Jeruzalem.*
- *Ja sam izuzetno zadovoljna.*
- *Hvala na mogućnosti da radimo projekte s aktualnim temama i koje nisu dovoljno zastupljene u kurikulumu. To je i prilika da i mentori uče i stječu nova znanja i iskustva. Nakon svakodnevnog rada u razredu izlazak na teren s manjom grupom visoko motiviranih učenika nas relaksira. To nas potiče da i dalje nastavimo rad temama održivog razvoja i ekološke osviještenosti i time obrazujemo učenike i širu zajednicu.*

3.5. Festival izvrsnosti

Kako je navedeno u uvodu, program Mother Earth, kao izvannastavni interdisciplinarni programi CI SDŽ, završen je predstavljanjem projekata na Festivalu izvrsnosti održanom u Solinu 5., 6. i 7. lipnja 2023. godine.

Slika 4.: Prikaz procjena koordinatora za tvrdnju „Festival izvrsnosti na kojem su predstavljeni projekti bio je kvalitetno i profesionalno organiziran.“

S navedenom tvrdnjom se u potpunosti slaže dva koordinatora, također dva se koordinatora uglavnom slažu, dok se jedan uglavnom ne slaže.

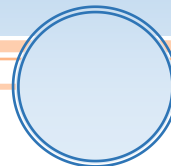
Prikaz odgovora na otvoreno pitanje : „Na Festivalu izvrsnosti posebno mi se svidjelo“:

- *Izlaganje učeničkih radova.*
- *Predstavljanje projekata.*
- *Najviše nas je dojmila raznolikost sadržaja učeničkih radova i njihova kreativnost u realiziranju projekata.*
- *Štandovi škola gdje se mogao pogledati rad i trud učenika.*

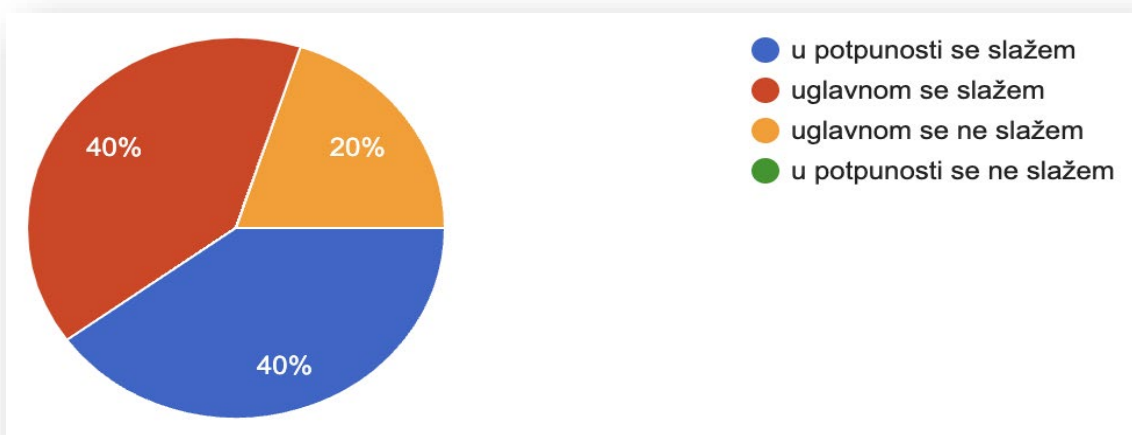
Prikaz odgovora na otvoreno pitanje „Na Festivalu izvrsnosti nije mi se svidjelo“:

- *Što ta izlaganja gotovo nitko nije slušao, veliki žamor, gungula, svatko je fokusiran samo na sebe.*

- *Program je počeo, grupe su redom izlazile na pozornicu, bez posebne najave i vođenja Festivala stoga je u dvorani vladala nenasna buka, a učenici jedni druge nisu slušali.*

Slika 5.: Prikaz procjene koordinatora za tvrdnju „Kriteriji za odabir nagrađenih projekata bili su jasni i razumljivi.“

Kao i s tvrdnjom vezanom za organizaciju Festivala izvrsnosti, s navedenom tvrdnjom se u potpunosti slaže dva koordinatora, također dva se koordinatora uglavnom slažu, dok se jedan uglavnom ne slaže. **Prijedlozi za organizaciju Festivala izvrsnosti iduće godine:**

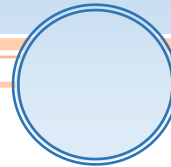
- *Kada su izlaganja na redu da se sve ostale aktivnosti zaustave te da sudionici međusobno jedni druge slušaju.*
- *Konstruktivan prijedlog bi bio da na pozornici bude voditelj koji najavljuje grupe, animira/utiša publiku po potrebi :)*

3.6. Osvrt na cjelokupni program

Na kraju evaluacije, koordinatori su imali priliku osvrnuti se na cjelokupni program i pridonijeti njegovu unapređenju svojim prijedlozima i komentarima. Na temelju toga možemo izdvojiti ono što im se **osobito svidjelo:**

- *Suradnja s Izraelom.*
- *Brza komunikacija.*

- *Sviđa nam se maksimalna samostalnost u provedbi program i dobra suradnja i podrška sa CISDŽ.*

U dijelu koji se odnosi na to što **im se nije svidjelo**, koordinatori nisu imali komentara, kao ni **prijedloga za unaprjeđenje** programa. Svi koordinatori bi željeli sudjelovati u programu i iduće godine.

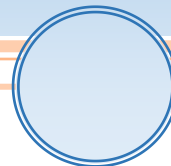
4. Evaluacija učenika

Evaluaciju programa Mother Earth ispunilo je 12 učenika, od prema navodima koordinatora 24, što bi značilo 50% sudionika ovogodišnjeg programa. Od toga je 83% djevojaka, a 17% mladića. Svi učenici su osmi razred osnovne škole i svi su se u program uključili na poziv nastavnika.

U programu Mother Earth učenici su usvojili konkretna znanja o svom okolišu:

- *kvaliteti okoliša u kojem živim, kako zagađenje utječe na nas i kako to spriječiti.*
- *zagađenosti zraka i vode na području Trilja i Jeruzalema, odbijanju infracrvenih zraka na različitim površinama te o suradnji s drugima.*
- *Brizi prema biljkama i o stvaranju bioenzima.*
- *Dosta toga o biljkama i kako se brinuti za njih.*
- *Puno toga u vezi okoliša, kako se brinuti o njemu i na koji način upozoriti i motivirati druge o tome istom, bolje se snalaziti u digitalnim alatima i koristiti se alatima za kemijsku analizu vode.*
- *Problemima očuvanja prirode u današnjici, kako surađivati s učenicima iz drugih zemalja te o njihovu načinu života i ekološkim problemima s kojima se oni susreću na njihovu prostoru.*
- *Važnosti očuvanja Zemlje od smeća.*
- *Naučila sam kako komunicirati s drugim školama.*
- *Mnogo o onečišćenju mora i brizi za more.*
- *Koji se kemijski spojevi nalaze u moru.*
- *Mnogo stvari koje su veoma bitne kao činjenice o mikroplastici, onečišćenju...*

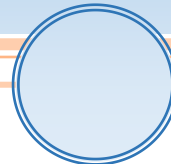
U odnosu na redovnu nastavu, program Mother Earth drugačiji je po tome što...

- *Smo radili eksperimente izvan škole, uz rijeku, na livadama i sl.*
- *Učimo tako da istražujemo u vlastitom okruženju i sami donosimo zaključke što znači da je projekt zanimljiviji od redovite nastave.*
- *Se više bavimo praktičnim radom.*
- *Se sastaješ preko poziva s ljudima iz druge države.*
- *Drukčiji je po tome što sudjelujemo s učenicima iz druge države, idemo vani na teren učiti i razumjeti to sve.*
- *Uključuje suradnju s drugim učenicima što omogućuje razmjenu znanja i iskustva.*
- *Provode se neka istraživanja i akcije na otvorenom.*
- *Smo svi opušteniji, manje nas je.*
- *Nema presinga i zanimljivo je.*
- *Smo išli na puno terenskih nastava.*
- *Smo radili s drugom školom iz druge države.*
- *Ne učimo iz knjiga već učimo iz pokusa i praktičnih radova.*

Učenicima se u programu svidjelo dosta toga, prvenstveno druženje s vršnjacima iz druge države:

- *Suradivanje s učenicima iz druge države.*
- *Upoznavanje novih učenika i suradnja s njima, učenje o zagađenosti vode i zraka našeg prostora i uspoređivanje s drugim dijelom svijeta.*
- *Sađenje našeg vrta.*
- *Pozivi s djecom iz Izraela.*
- *Upoznavanje drugih učenika također zainteresiranih za ovaj projekt.*
- *Suradnja i razmjena iskustva s drugim učenicima koji su sudjelovali u projektu.*
- *Prikupljanje mikroplastike na plaži, sastanci s Izraelcima.*
- *Suradnja s drugom školom.*
- *Druženje s novim prijateljima.*
- *Zoom sastanci.*

- *Način učenja i druženje.*

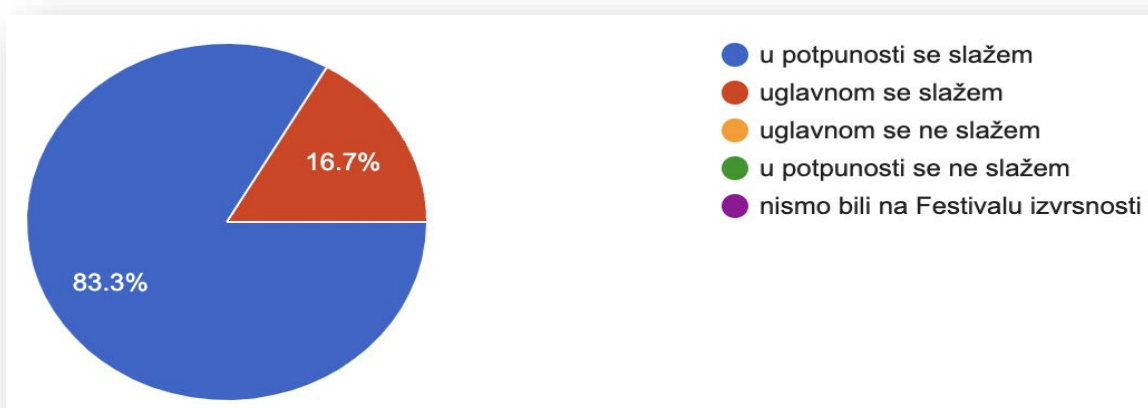
Učenicima se malo toga nije svidjelo:

- *Ponekad puno obaveza u malo vremena.*
- *Što mi je oduzimalo vrijeme za učenje za regularnu školu.*
- *To što su neki radovi bili napravljeni i prezentirani od strane učitelja.*

Kao odgovor na pitanje *Kada bi ti planirao/la ovaj program za iduću godinu, što bi promijenio/la?* učenici daju nekoliko prijedloga:

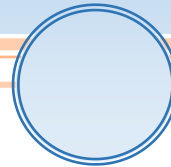
- *Više eksperimenata.*
- *Možda bi dodala malo više komunikacije među nama i učenicima drugog tima, da se bolje upoznamo s onim što su oni doznali.*
- *Promijenila bih to da se u grupe stave jednake teme.*
- *Način suradnje i susreta s drugim učenicima.*
- *Ništa. Možda bih uključila više učenika.*
- *Možda temu, da bude novija.*

4.1. Festival izvrsnosti

Slika 6.: Prikaz odgovora učenika na tvrdnju „Festival izvrsnosti na kojem su predstavljene projekti bio je zanimljiv i drago mi je što smo sudjelovali na njemu.“

Ukupno 83% učenika u potpunosti se slaže s navedenom tvrdnjom, a 17% uglavnom.

Učenicima se na Festivalu najviše sviđaju projekti drugih škola:

- *Kreativnost i izrada štandova.*
- *Kako su svi na kreativan i moderan način predstavili svoje istraživanje.*
- *Prezentiranje raznih škola.*
- *To što smo trebali s nekim ljudima pričati na engleski.*
- *Predstavljanje projekta drugih učenika te njihove kreativne ideje.*
- *To što je gradska publika mogla gledati.*

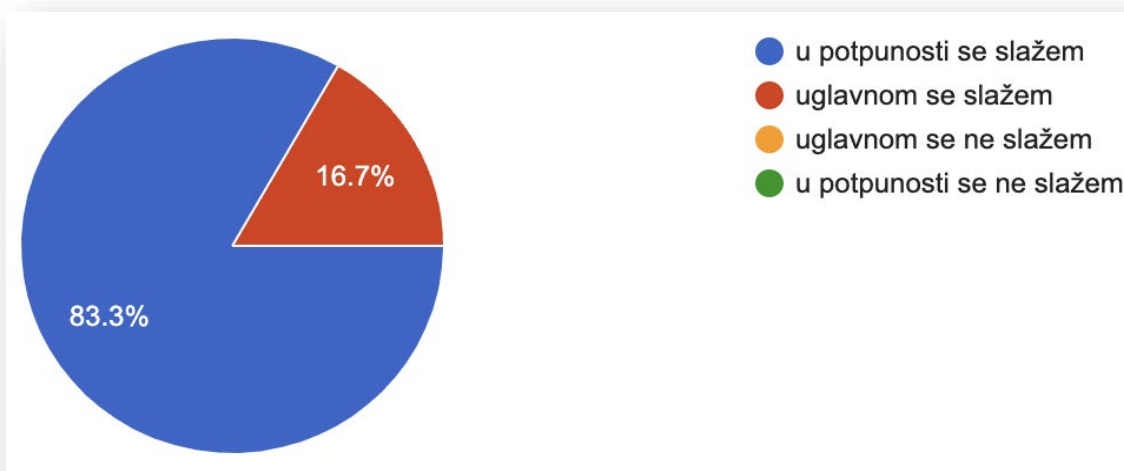
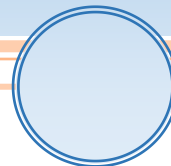
Iako dio učenika na pitanje **Na Festivalu izvrsnosti nije mi se sviđjelo** odgovara sa sve mi se sviđjelo, dio učenika ima određene zamjerke, najviše vezano uz hranu:

- *Štandovi su premali.*
- *Što je dugo trajao.*
- *To što se pola radova predstavljalo od strane učitelja.*

Prijedlozi za idući Festival izvrsnosti su jako zanimljivi:

- *Više ideja za izlaganje projekata.*
- *Možda malo bolje mikrofone ili zvučnike jer se teško razumjelo što govore.*
- *Više praktičnog rada.*
- *Da stave manje ljudi u više dana.*
- *Da se više obrati pažnja na radove koji se predstavljaju.*
- *Bolja organizacija.*
- *Da ima hrane.*

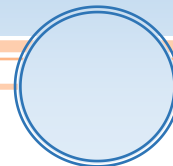

Slika 7.: Prikaz odgovora učenika na tvrdnju „Volio/la bih sudjelovati u programu Mother Earth i iduće godine“.

Ukupno 83% učenika se u potpunosti, a 17% uglavnom slaže s tvrdnjom.

5. Zaključak

Istraživački program Mother Earth jedinstven je program koji sudionicima omogućuje jednu novu razinu suradnje na projektu, ovaj put s kolegama nastavnicima i učenicima iz druge zemlje. I koordinatori i učenici uglavnom izražavaju zadovoljstvo zbog sudjelovanja u ovakvom programu uz vrlo malo zamjerki. Kao i kod drugih izvannastavnih programa izazov prvenstveno predstavljaju aktivnosti u projektima koje se odvijaju usporedo s ostalim obvezama. Većina negativnih komentara, također kao i kod drugih programa, odnosi se na Festival izvrsnosti, na kojem su svi sudionici prepoznali slične nedostatke.

Nadamo se da ćemo u budućnosti imati priliku za još ovakvih i sličnih programa s različitim partnerima.

